

„U ime istine“ ili „U ime neistine“

Nedavno je u Tešnju izdana knjiga „U ime istine Tešanj 1992-1995“, za koju se očekivalo da neće imati propuste, kao što je to imala knjiga o „Trećem korpusu Armije BiH“. Autori knjige „U ime istine Tešanj 1992-1995“ su g-din mr. Kurtić Sakib i g-din Subašić Esmir. Ovi ljudi su dobro poznati nama Tešnjacima, kroz njihov dosadašnji društveno - politički angažman. U periodu agresije su dali doprinos u odbrani Tešanjskog prostora od napada agresora. Izdana knjiga ima dobar naziv, ali, u stvarnosti tekst knjige ne odgovara naslovu knjige. U knjizi se mogu pronaći brojni propusti, netačne i nepotpune informacije. Ne znamo da li su propusti i neistine u knjizi nastali slučajno ili namjerno. Kako god bilo, u ovakvoj situaciji to nije ni važno. Jedino su važne posljedice, koje će ova knjiga iza sebe sasvim sigurno ostaviti. A posljedice se ogledaju u pisanju netačne Historije, s kojom se u osnovi oduzima ili umanjuje ratni uspjeh i zasluga Samostalnog Odreda TO Miljanovci / II bataljona Miljanovci. Zato želimo obavijestiti autore, izdavača i javnost, da je pisanjem autora u navedenoj knjizi, Miljanovcima, Miljanovčanima i SO TO Miljanovci / II bataljon Miljanovci, te drugim jedinicama i pojedincima, nanijeta ogromna historijska šteta i nepravda. Mještani Miljanovaca su u najmanju ruku razočarani podacima sadržanim u knjizi. Zamislite, kako je tek bilo ili kako će biti članovima porodica poginulih boraca i šehida, ratnim vojnim invalidima te svim bivšim pripadnicima naše jedinice, prilikom čitanja neistinitih informacija o borbama u kojima su sudjelovali, ranjeni ili su ostali bez svojih najmilijih članova porodice.

U nastavku teksta slijedi precizan pregled propusta i netačnih informacija sadržanih u knjizi.

1. Na strani broj 104, pod datumom 01.juni piše: „Dijelovi općinskih jedinica Teritorijalne odbrane (Odred Tešanjka) u sadejstvu sa snagama aktivne i rezervne milicije Tešanj u rejonu Miljanovaca, odbile artiljerijsko - pješadijski napad neprijatelja na pravcu Cerovica – Filipovići – Miljanovci“.

Istina je: U ranim jutarnjim satima 01.juna 1992.godine, neprijatelj je počeo žestok napad na Miljanovce na potezu od Komina do Bagara. Najžešći artiljerijsko – pješadijski napad je izveden na pravcu Cerovica – Filipovići – Miljanovci, gdje su se neprijatelju suprostavili pripadnici SO TO Miljanovci i pripadnici SČ TO Ljetinić. U prijepodnevnim satima je u Miljanovce stiglo jedno odjeljenje HVO - e iz Sivše i Omanjske, zajedno sa trocjecem. Oni su neko kraće vrijeme sudjelovali u borbi, nakon čega su napustili Miljanovce i otišli prema Sivši i Omanjskoj. Gore navedene jedinice, uopšte nisu spomenute u knjizi da su učestvovala u odbijanju napada 01.juna. To je vrlo nekorektno od strane autora i krajnje iritirajuće za pripadnike navedenih jedinica. U popodnevnim satima je neprijatelj nakon dobijanja pojačanja, još više pojačao dejstva po prostoru Filipovića, gdje su bili pripadnici SO TO Miljanovci i SČ TO Ljetinić. Vodila se žestoka borba, tokom koje su dva pripadnika SČ TO iz Ljetinića nažalost poginula. Ujedno, četiri borca su ranjena. Trojica iz SO TO Miljanovci i jedan iz SČ Ljetinić. Oko 18,00 sati je neprijatelj krenuo u pješadijski napad, dovodeći jednu grupu pripadnika SO TO Miljanovci u poluokruženje. U predvečernjim satima su se u Miljanovcima pojavili pripadnici milicije iz Tešnja, od kojih se jedan broj povukao sa linije odbrane u toku noći, dok se drugi dio povukao 02.juna u jutarnjim satima. Važna činjenica je da pripadnici milicije nisu sudjelovali u borbama, koje su vođene u Filipovićima. Pored gore navedena dva pripadnika SČ TO Ljetinić, u toku ovog prvog ratnog dana, u zaseoku Jeleči je poginuo mještanin Jeleč Jozo. Dakle, ovo je ukratko istina o prvom napadu na područje Miljanovaca, odnosno Općine Tešanj. Ovo je istina o prvim poginulim i ranjenim borbama u ratu na području Općine Tešanj. Nemamo ništa protiv Odreda Tešanjka, naprotiv za njihove ratne rezultate imamo riječi hvale, ali 01.juna ovaj Odred nije bio u rejonu Filipovića.

2. Na strani broj 108, pod datumom 23.novembar stoji: „U agresorskoj ofanzivi u rejonu Miljanovaca, na liniji odbrane Komin, jedinice Armije Republike Bosne i Hercegovine i Hrvatskog vijeća odbrane, u sadejstvu, odbile agresorski napad i zarobile prvi neprijateljski tenk T-55“.

Istina je: Neprijatelj je 23.novembra 1992.godine, izvršio žestok tenkovsko - pješadijski napad na Miljanovce u rejonu linije odbrane Komin. Žestoka borba se vodila do večernjih sati, u kojima su pripadnici SO TO Miljanovci zarobili tenk T-55. Međutim, u momentu zarobljavanja tenka nismo imali na raspolaganju niti jednog tenkistu na tom prostoru, pa je dozvoljeno jednom od pristiglih

pripadnika HVO-a, koji je bio tenkista da upali tenk, i da ga pokrene sa mjesta zarobljavanja. Dozvola je data jer je postojala mogućnost neprijateljskog granatiranja prostora oko tenka. Tenkista iz HVO-a je upalio tenk i odvezao ga u Sivšu. Pored zarobljenog tenka, važno je istaći da smo neprijatelju tokom ovog dana pogodili tri tenka i gvozdiku. Ovi podaci se mogu naći u ratnom dnevniku neprijateljskog komandanta, pronađenog u Garavom zeki nakon bitke u Mujkićima 30. novembra 1992.godine. U ovom tekstu ne želimo nikoga hvaliti, niti uzdizati, ali istina je da je najveći teret odbrane Komina iznio SO TO Miljanovci, što je i prirodno jer se ova borba vodila dijelom u njegovoj zoni odgovornosti. Ipak, ne možemo i ne želimo zaboraviti ogromnu pomoć, koju su u odbrani Komina pružili borci iz Jelaha, Lepenice, Piljužića, te pripadnici HVO - e. Nevjerovatno je da autori knjige „U ime istine Tešanj 1992-1995“, nisu naveli da je u toku ovog dana u Miljanovcima poginulo osam ljudi, četiri pripadnika Armije BiH (dvojica iz SO TO Miljanovci i dvojica iz Lepenice) i četiri pripadnika HVO-a, dok je pet pripadnika SO TO Miljanovci ranjeno. Svi ovi podaci pokazuju koliko je ovo bio ozbiljan napad, a ovom operacijom je rukovodio neprijateljski komandant Slavko Lisica. On je nakon okupacije Bosanskog Broda stigao na Dobojsku regiju, kako bi okupirao Tešanj, ali u tome nije uspio.

3. Na strani broj 108, pod datumom 24.novembar stoji sljedeće: “Pripadnici Odreda teritorijalne odbrane Miljanovci, tokom konsolidacije linija odbrane u rejonu Komina, zarobili oklopni transporter (OT) sa većom količinom municije“.

Istina je: Pripadnici SO TO Miljanovci su 25.novembra 1992.godine zarobili transporter BVP-80, u rejonu Komina ispod Mikerevića, a ne 24.novembra kako je navedeno u knjizi.

4. Na strani broj 109, pod datumom 30.novembar je napisano sljedeće: “Na prednjem kraju odbrane Miljanovaca, u rejonu Mujkića, borci zarobili neprijateljski tenk M-84“.

Istina je: Konstrukcija borci zarobili neprijateljski tenk M-84 je krajnje neprimjerena i neprecizna knjizi ovakve prirode. Nije navedeno koji su to borci, jer ti borci su bili organizovani i pripadali su nekoj jedinici. To nije bila slučajna grupa boraca. Možda je autorima teško priznati o kojoj je jedinici bilo riječ. Zato ćemo mi radi Historije i „u ime istine“ precizirati, koji su to borci zarobili tenk M-84, koji je kasnije nazvan Garavi zeko. Tenk M-84, koji je kasnije nazvan Garavi zeko su zarobili pripadnici SO TO Miljanovci 30.novembra 1992.godine. U početku napada je na dijelu linije odbrane u Mujkićima, koju je neprijatelj napao bilo samo 11 boraca. Usput, zbog cijele Tešanjske Općine je u knjizi trebalo naglasiti, da je ovo bio prvi tenk M-84, kojeg je zarobila Armija BiH od početka agresije u cijeloj BiH. Ovom činjenicom se svi Tešnjaci trebaju ponositi. Tenk je nazvan Garavi zeko i jedan je od najlegendarnijih tenkova, koje je posjedovala Armija BiH. Važno je još napomenuti, da je napad na Miljanovce u rejonu Mujkića odbijen i tenk zarobljen bez poginulih i ranjenih boraca na našoj strani, što ovaj uspjeh čini još većim.

5. Na strani broj 111, pod datumom 12. mart je napisano: “Pripadnici Odreda teritorijalne odbrane Miljanovci, u ofanzivnim dejstvima oslobađaju objekat Hrastik (kota 334) na pravcu Miljanovci – Krnjini“.

Istina je: Ofanzivna akcija oslobađanja Hrastika (kota 334) je izvedena 12.februara 1993.godine, a ne 12.marta, kako je napisano u knjizi.

6. Na strani broj 118 stoji da je na liniji odbrane Križ poginuo Sakib Subašić Manga, komandant II bataljona 207. bbr.

Istina je: Rahmetli Subašić Sakib Manga nije nikada bio komandant II bataljona 207. bbr, jer je od osnivanja ove brigade II bataljon bio ustvari bataljon Miljanovci, čiji su komandanti bili Ahmić Muharem i Omerbašić Fahrudin.

7. Na strani broj 119, pod datumom 13.august stoji: “U fazi taktičkog poboljšanja linije odbrane, ofanzivnim dejstvom jedinice 207. bbr na prednjem kraju odbrane Miljanovaca, oslobađaju rejon Filipovića“.

Istina je: U navođenju ofanzivne akcije oslobađanja Filipovića, autori ponovo nisu bili precizni u prezentiranju činjenica. Zbog činjenice da u ovoj akciji nije učestvovao niti jedan pripadnik, bilo koje druge jedinice osim II bataljona Miljanovci, autori su morali biti precizni (kao što su precizni u navođenju nekih drugih jedinica i pojedinaca) u svom određivanju jedinice koja je ostvarila navedeni uspjeh. Jasno i glasno, akciju oslobađanja Filipovića je realizirao isključivo II bataljon Miljanovci 207. bbr Pousorske Ljute.

8. Na strani broj 119, pod datumom 21. august je napisano: “U pokušaju neprijatelja da vrati rejon Filipovića, pripadnici jedinica 207. bbr zarobljavaju neprijateljski tenk M-84 sa veoma značajnom količinom tenkovske municije i goriva što je, obzirom na okruženje, povećalo borbenu moć naših jedinica. Tenk M-84 dobio je popularno ime Sultan“.

Istina je: U dijelu o zarobljavanju tenka M-84 Sultana, autori ponovo svojim konstrukcijama zaobilaze precizno definisati da je II bataljon Miljanovci zarobio ovaj tenk. Oni navode da su tenk zarobili pripadnici jedinica 207.bbr, dakle pišu u množini. O učešću bilo kakvih drugih jedinica 207. bbr Pousorske Ljute u zarobljavanju ovog tenka, nema ni govora, jer je jedinica koja je dočekala i odbila napad u Filipovićima 21. augusta 1993.godine i koja je u ovom napadu zarobila tenk M-84, bila jedino i isključivo II bataljon Miljanovci 207.bbr Pousorske Ljute. Učesnicima odbrane Filipovića i zarobljavanja tenka Sultana, se pisanjem kako su to autori uradili u knjizi „U ime istine Tešanj 1992-1995“, uzima ono što pripada isključivo njima. To je njihova zasluga, sa kojom niko nema pravo mešetariti.

9. Na strani broj 122 su autori pisali o ofanzivi na Tešanj - Maglajski prostor u periodu januar - mart 1994.godine.

Teško je razumjeti, kako je autorima promaklo da napišu činjenicu, da je neprijateljska ofanziva u sjevernom dijelu naše Općine bila usmjerena i na prostor Miljanovaca, duž linije odbrane od Komina do Hrastika. U zoni odgovornosti II bataljona Miljanovci, ova ofanziva je počela 17.januara a završila 4.marta 1994.godine. U ovom periodu je teško izdvojiti dan kada je bilo nešto mirnije stanje, a najteži neprijateljski napadi u zoni odgovornosti II bataljona Miljanovci su bili 17, 18, 19, 24 i 31.januara, 1, 5, 9, 10, 11, 17, 24, 25 i 26.februara, te 04.marta 1994.godine. Period ove ofanzive u zoni našeg bataljona je između ostalog, ostao zapamćen po mnogim događajima i specifičnostima, kao što su:

- Neprijatelj je koristio sva raspoloživa oružja i oruđa tokom ofanzive, uključujući i helikoptere. Čak su koristili i megafon, kojim su širili dezinformacije, puštali četničke pjesme te vršili razna vrijeđanja,
- U periodu ove ofanzive je poginulo 6 pripadnika našeg bataljona i 2 civila, dok je 27 ranjeno od čega je 25 pripadnika II bataljona Miljanovci,
- Samo u jednom danu nam je ranjeno čak 7 boraca i to u istom rovu u Filipovićima,
- U jednom danu nam je tenk uništio čak četiri rova,
- U periodu ove neprijateljske ofanzive, neprijatelju je u zoni našeg bataljona pogodeno ili uništeno ukupno 8 tenkova i 2 transporter, dok je 1 tenk zarobljen,
- Neprijatelj je prisilio zarobljene Bošnjake iz Doboja, da idu ispred njihovih specijalaca u napad na liniju Cerik,
- U periodu ofanzive neprijatelj je u jednom danu, čak dva puta izvršio tenkovsko - pješadijski napad,
- Jedno određeno vrijeme je naše borce i neprijatelja u rejonu Filipovića dijelio samo put, jer se neprijatelj bio spustio skroz u kuće, kako bi konstantno vršio pritisak na našu liniju odbrane. Također, u dijelu linije Cerik, neprijatelj je došao 20 - 30 m od naše linije gdje se počeo ukopavati,
- U toku 31.januara, neprijatelj je Miljanovce napao sa 7 - 10 tenkova i nekoliko transporter, a kao podršku je uključio i helikopter. Napad je izvršio na dva pravca, i to Gojakovac – Filipovići – Miljanovci i Gojakovac – Šukarina kuća – Miljanovci.

Podaci koji su ovdje napisani se dijelom mogu naći u listovima TRN i Pousorac, zatim u monografiji 207/377.bbr. „V“ Pousorske Ljute te u knjigama dežurstva II bataljona Miljanovci i četa, koje su egzistirale u okviru bataljona.

Imajući u vidu težinu propusta, koje su autori napravili u knjizi simboličnog naziva „U ime istine Tešanj 1992–1995“, pozivamo autore i izdavača, da u eventualnom dopunjenom izdanju isprave svoje propuste i postupe u skladu sa nazivom knjige. Također, sve one koji u svojim pisanjima ili učenjima budu uzimali za izvor ovu knjigu, želimo upozoriti da knjiga nije u skladu sa istinom u dijelovima na koje smo ovim putem upoznali širu javnost.

1. Omerbašić Esed
2. Omerbašić Amid
3. Huseinović Xusein
4. OMERBAŠIĆ ENES
5. OMERBAŠIĆ SAHID
6. OMERBAŠIĆ FAHRUDIN
7. SARAC NUSMIR
8. Umerbašić Mehmed
9. SAHID OMERBAŠIĆ
10. OMERBAŠIĆ IZUDIN
11. Tomić Holid
12. Lević Hedžad
13. Ahmed Mujić
14. AHMIC SAHID (DIDA)
15. FAHRUDIN HOZIC
16. Mujić Muhamed - HURIZA